Lietas arhīva Nr. CA-0255-24/5
ECLI:LV:RAT:2024:0221.C771055422.9.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2024. gada 21. februārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente Ligita Gavare,
tiesnese Ilze Celmiņa,
tiesnese Inese Strelča
rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA "KL Shipping" prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "GRATA ECO HOUSE" par parāda piedziņu sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību "GRATA ECO HOUSE" apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 28. aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2022. gada 7. oktobrī prasītāja SIA "KL Shipping" cēla tiesā prasību pret atbildētāju sabiedrību ar ierobežotu atbildību "GRATA ECO HOUSE" par parāda 32 612,26 *euro* piedziņu.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1765. pantu, lūdz piedzīt no atbildētājas parādu 26 468,50 *euro* un likumiskos nokavējuma procentus 6143,76 *euro* par laika periodu no 2021. gada 8. janvāra līdz 2022. gada 6. oktobrim, kopā 32 612,26 *euro*.

Prasības pieteikumā norādīti šādi argumenti.

[1.1] Prasītāja laika periodā no 2020. gada oktobra līdz 2020. gada decembrim, pamatojoties uz saņemtajiem transporta pakalpojumu pieprasījumiem, veica atbildētājas pasūtītus starptautiskus kravu transporta pārvadājumus uz Franciju, Lielbritāniju un Norvēģiju. Prasītāja pārvadājumus veica savlaicīgi un atbilstošā kvalitātē, ko apliecina pavadzīmes, kā arī tas, ka pārvadājamās kravas tika piegādātas saņēmējiem un netika saņemtas nekādas saņēmēju vai atbildētājas pretenzijas. Līdz prasības pieteikuma iesniegšanas dienai atbildētāja nav veikusi samaksu par pārvadājumiem.

[1.2] Prasītāja 2021. gada 8. septembrī nosūtīja vēstuli atbildētājai, piedāvājot veikt parāda samaksu pakāpeniski, sadalot to daļās. Uz šo piedāvājumu nekāda atbilde netika saņemta.

2022. gada 20. janvārī prasītāja nosūtīja atbildētājai brīdinājumu, informējot atbildētāju par iespējamu parāda piedziņas prasības iesniegšanu tiesā vai maksātnespējas procesa uzsākšanu.

[1.3] Atbildētājas pamatparāda summa ir 26 468,50 *euro*.

[1.4] Saskaņā ar Civillikuma 1765. panta otro daļu par laika periodu no 2021. gada 8. janvāra līdz 2022. gada 6. oktobrim prasītāja aprēķinājusi likumiskos nokavējuma procentus 6143,76 *euro*.

[2] Atbildētāja sniegusi paskaidrojumus, norādot, ka prasību neatzīst un uzskata to par nepamatotu.

Starp pusēm nebija noslēgts līgums par prasības pieteikumā norādītajiem kravu pārvadājumiem, kam būtu juridisks spēks un kas būtu saistošs pusēm. Atbildētājai ir pamats uzskatīt, ka prasītāja prasībai nav ne līgumiska, ne arī likumiska pamata.

[3] Prasītāja sniegusi papildu paskaidrojumus, kuros norādīti šādi argumenti.

[3.1] Atbildētājas skaidrojums par to, ka starp pusēm nav bijuši noslēgti pārvadājumu līgumi, ir nepamatots, jo saskaņā ar Konvencijas par kravu starptautisko autopārvadājuma līguma (CMR) 4. pantu, pārvadājuma līgums tiek apstiprināts, sastādot pavadzīmi. Attiecībā uz visiem prasības pieteikumā minētajiem un atbildētājas neapmaksātajiem pārvadājumiem bija sastādītas CMR pavadzīmes, tātad par katru pārvadājumu bija noslēgts rakstveida līgums Konvencijas izpratnē.

[3.2] Darījumos ar atbildētāju prasītāja darbojās kā ekspeditors, sniedzot atbildētājai kravas ekspedīcijas pakalpojumus. Proti, saņemot atbildētājas pieprasījumu organizēt kravas auto pārvadājumu no iekraušanas vietas uz galamērķi, prasītāja atrod tajā laikā pieejamu, piemērotāko un izdevīgāko pārvadātāju, vai, atsevišķos gadījumos, citu ekspeditoru, kuram, savukārt, ir pieejams atbilstošs pārvadātājs. Faktiski ekspeditors darbojas kā starpnieks un pārvadājuma organizators, atbilstoši Komerclikuma 431. panta pirmās daļas 2. punktam. Tā rezultātā arī CMR pavadzīmēs kā pārvadātājs tiek uzrādīts nevis prasītāja kā ekspeditors, bet faktiskais pārvadājuma veicējs. Tomēr, lai arī fiziski pārvadājumu ar autotransportu veic prasītāja, kā ekspeditora, nolīgts pārvadātājs, atbilstoši Komerclikuma 437. pantam prasītājs ir pilnībā atbildīgs par atbildētāja pasūtītā pārvadājuma veikšanu un ir tiesīga saņemt par to noteikto atlīdzību, jo prasītājs darījumos ar atbildētāju rīkojas savā vārdā un iestājas šī panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punktā noteiktie apstākļi.

[4] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 28. aprīļa spriedumu prasība apmierināta, piedzenot no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "GRATA ECO HOUSE" par labu SIA "KL Shipping" pamatparādu 26 468,50 *euro*, likumiskos nokavējuma procentus 6143,76 *euro* par laika periodu no 2021. gada 8. janvāra līdz 2022. gada 6. oktobrim, valsts nodevu 1266,50 *euro*, pavisam kopā 33 878,76 *euro*; piedzenot no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "GRATA ECO HOUSE" valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 13 *euro*.

Spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

[4.1] Prasītāja cēlusi prasību par parādu 26 468,50 *euro* un likumiskos nokavējuma procentus 6143,76 *euro* piedziņu, pamatojoties uz to, ka prasītāja saskaņā ar saņemtajiem transporta pakalpojumu pieprasījumiem, veikusi atbildētājas pasūtītus starptautiskus kravu transporta pārvadājumus no Latvijas uz Franciju, Lielbritāniju un Norvēģiju, par ko atbildētājai izrakstīti rēķini. Minēto apstiprina starptautiskās preču-transporta pavadzīmes CMR: Nr. LV-02-FR, Nr. LV-01-FR; Nr. LV-03-FR; Nr. LV-10-GB; Nr. LV-05-NR; Nr. LV-05-FR; Nr. LV-06-NR; Nr. LV-07-NR; Nr. LV-08-NR; Nr. LV-07-FR un rēķinus: 2020. gada 13. oktobra rēķinu Nr. 200721 par 3267 *euro* apmaksu; 2020. gada 16. oktobra rēķinu Nr. 200732 par 3751 *euro* apmaksu; 2020. gada 19. oktobra rēķinu Nr. 200733 par 3630 *euro* apmaksu; 2020. gada 29. oktobra rēķinu Nr. 200767 par

1149,50 *euro* apmaksu; 2020. gada 25. novembra rēķinu Nr. 200850 par 2195 *euro* apmaksu; 2020. gada 25. novembra rēķinu Nr. 200851 par 3267 *euro* apmaksu; 2020. gada 25. novembra rēķinu Nr. 200852 par 1500 *euro* apmaksu; 2020. gada 25. novembra rēķinu Nr. 200853 par 1400 *euro* apmaksu; 2020. gada 4. decembra rēķinu Nr. 200884 par 2195 *euro* apmaksu; 2020. gada 11. decembra rēķinu Nr. 200905 par 4114 *euro* apmaksu.

[4.2] Saskaņā ar Ženēvas 1956. gada 19. maija Konvenciju par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) (turpmāk tekstā – Ženēvas Konvencija) 1. panta 1. punktu šī Konvencija tiek piemērota katram līgumam par kravu pārvadājumiem ar autotransportu par atlīdzību, kad līgumā norādītās kravas nosūtīšanas un saņemšanas vietas atrodas divās dažādās valstīs, no kurām vismaz viena ir līgumslēdzēja valsts neatkarīgi no līgumslēdzējas puses dzīves vietas un nacionalitātes.

Atbilstoši Konvencijas par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) 1. panta 1. punktam minēto pārvadājumu darījumiem ir piemērojama šī konvencija.

[4.3] Atbildētāja cēlusi iebildumus, norādot, ka neskatoties uz to, ka atbildētāja bija kravu nosūtītājs, starp atbildētāju un prasītāju, attiecībā uz prasītājas prasības pieteikumā norādītajiem kravu pārvadājumiem, nebija noslēgts līgums, kuram būtu juridisks spēks un kas būtu saistošs pusēm.

Saskaņā ar Ženēvas Konvencijas 4. pantu pārvadājuma līgums tiek apstiprināts, sastādot pavadzīmi, konvencijas 9. panta 1. punkts paredz, ka pavadzīme ir pirmais pierādījums pārvadājuma līguma noslēgšanai, līguma nosacījumiem un tam, ka pārvadātājs ir saņēmis kravu.

[4.4] Prasītāja organizējusi atbildētājas kravas auto pārvadājumu no iekraušanas vietas līdz galamērķim, piesaistot vairākus apakšuzņēmējus, kas veica šo piegādi bez jebkādiem iebildumiem.

Tiesa konstatējusi, ka kravu starptautiskais autopārvadājums ir noticis un krava tika piegādāta līdz izkraušanas vietai.

Atbildētāja nav iesniegusi dokumentus, kas pierādītu, ka atbildētāja būtu norēķinājusies par starptautisko pārvadājumu pakalpojumiem ar starptautiskās preču transporta pavadzīmēs CMR norādītajiem pārvadātājiem. Savukārt prasītāja ir iesniegusi pierādījumus, par to, ka prasītāja norēķinājies ar starptautiskās preču-transporta pavadzīmēs CMR norādītajiem pārvadātājiem, kurus prasītāja bija piesaistījusi, lai izpildītu no atbildētājas saņemtos transporta pakalpojumu pieprasījumus. Konstatējams, ka prasītāja ir organizējusi atbildētājas kravas pārvadājumus.

Ņemot vērā, ka pārvadājumi veikti savlaicīgi, prasītāja izrakstīja atbildētājai desmit rēķinus par transporta pakalpojumu sniegšanu par kopējo summu 26 468,50 *euro*, nosakot katrā rēķinā samaksas termiņu. Tāpat prasītāja 2021. gada 8. septembrī nosūtīja atbildētājai atgādinājumu par parāda 26 468,50 *euro* apmaksu un 2022. gada 20. janvārī kreditora brīdinājumu.

Atbildētāja nav veikusi parāda samaksu, kā arī nav cēlusi iebildumus pret prasītājas izrakstītajiem rēķiniem.

Atbildētājas iebildumi, ka prasītājas prasībai nav ne līgumiska, ne arī likumiska pamata, ir pretrunā Konvencijas par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) 4. pantam, saskaņā ar kuru pavadzīmes trūkums, nepareizs izpildījums vai zaudējums neietekmē pārvadājuma līguma pastāvēšanu vai derīgumu, tas paliek pakļauts šīs Konvencijas noteikumiem, kā arī pretrunā ar 9. panta 1. punktam, kas noteic, ka pavadzīme ir pirmais pierādījums pārvadājuma līguma noslēgšanai, līguma nosacījumiem un tam, ka pārvadātājs ir saņēmis kravu.

Šāda veida darījumi veikti arī agrāk.

Tiesa nav apšaubījusi transporta pakalpojumu sniegšanu atbildētājam, kravas piegādi, pušu vienošanos par sniegtā pakalpojuma maksas apmēru, samaksas veikšanas kārtību un termiņiem.

[4.5] Lai gan konkrētajā gadījumā ir piemērojami Konvencijas par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) noteikumi, tiesa atzinusi, ka attiecībā uz samaksas jautājumiem ir piemērojami Autopārvadājumu likuma un Civillikuma noteikumi, jo minētā konvencija neregulē jautājumus par samaksas veikšanu par līgumā noteiktajā kārtībā veikto pārvadājumu.

Civillikuma 2223. pants noteic, ka tiklīdz pasūtījums izpildīts un atzīts par labu, pasūtītājam jāsamaksā uzņēmējam norunātā maksa. Kur zināmiem darbiem pastāv normētas cenas, tur maksa noteicama pēc tām. Civillikuma 2230. pants paredz, ka ar pārvadājuma līgumu pārvadātājs uzņemas nosūtītāja nodotās lietas pārvest par norunātu maksu no vienas vietas uz otru norādītu vietu un tās tur nodot adresātam.

Saskaņā ar Autopārvadājuma likuma 7. panta pirmo daļu kravas pārvadājumi ar autotransportu tiek veikti saskaņā ar līgumu, pēc kura pārvadātājs apņemas nogādāt nosūtītāja uzticēto kravu galapunktā un izsniegt to saņēmējam, bet nosūtītājs apņemas samaksāt par kravas pārvadājumu. Autopārvadājuma likuma 8. panta pirmo daļa paredz, ka kravas pārvadājuma līgumu var noslēgt mutvārdos vai rakstveidā atsevišķas kravas pārvadāšanai vai kravas pārvadājumu veikšanai noteiktā laika posmā. Saskaņā ar minētā panta otro daļu mutvārdu līgums uzskatāms par noslēgtu no brīža, kad krava uzticēta pārvadāšanai.

Atbilstoši Autopārvadājuma likuma 24. pantam norēķinus par kravas pārvadājumiem kārto nosūtītājs vai saņēmējs saskaņā ar līgumu, pamatojoties uz pārvadātāja rēķiniem. Rēķinu par izdarīto pārvadājumu iesniedz un samaksā līgumā noteiktajā kārtībā.

Tiesa secinājusi, ka krava ir piegādāta atbildētājas norādītajā izkraušanas vietā, krava nav tikusi bojāta vai nozaudēta, tādējādi līgums ir ticis izpildīts un atbildētājai ir pienākums maksāt par prasītājas sniegto pakalpojumu.

Savukārt Civillikuma 1828. pants paredz, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu. Kā izriet no prasības pieteikumā norādītā parāda aprēķina un prasītājas izrakstītajiem rēķiniem, atbildētāja nedz rēķinos norādītajos termiņos, nedz līdz pēdējā izrakstītā 2020. gada 11. decembra rēķinā noteiktajā gala termiņā (2021. gada 7. janvāris) nebija norēķinājusies par saņemtajiem transporta pakalpojumiem 26 468,50 *euro* apmērā.

[4.6] Saskaņā ar Civillikuma 1753. pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu; 1756. pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu tiesisku darījumu, vai uz likumu; 1759. pantu (1. punktu) procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu; 1765. panta otro daļu, likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, ir astoņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes (1765. panta trešā daļa) gadā, bet līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs, – seši procenti no simta gadā.

No prasības pieteikumam pievienotā parāda aprēķina redzams, ka prasītāja aprēķinājusi likumiskos nokavējuma procentus 6143,76 *euro* par laiku no 2021. gada 8. janvāra līdz 2022. gada 6. oktobrim.

Tiesa nav apšaubījusi prasītājas norādīto likumisko procentu aprēķinu, kuru atbildētāja nav apstrīdējusi, tāpēc no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami likumiskie nokavējuma procenti 6143,76 *euro* par laika periodu no 2021. gada 8. janvāra līdz 2022. gada 6. oktobrim.

Ņemot vērā minēto, atzīts, ka prasība ir apmierināma un no atbildētājas prasītājas labā piedzenams parāds par kravas pārvadājumu 26 468,50 *euro* piedziņu un likumiskie nokavējuma procenti 6143,76 *euro* par laiku no 2021. gada 8. janvāra līdz 2022. gada 6. oktobrim.

[5] Atbildētāja par minēto spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību, pārsūdzot to pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[5.1] Atbildētāja nepiekrīt tiesas apgalvojumam, ka prasītāja saņēmusi transporta pakalpojumu pieprasījumus no atbildētāja. Atbildētāja neapstrīd faktu, ka pārvadājumi ir notikuši, ko pierāda lietā esošās starptautiskās preču-transporta pavadzīmes, attiecībā uz kurām tika noslēgts pārvadājuma līgums konvencijas par kravu pārvadājumu līgumu izpratnē.

Saskaņā ar Civillikuma 1511. pantu līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību

nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu.

Tiesa izdarīja kļūdainu secinājumu, prasītāja nebija noslēgusi pārvadājuma līgumu ar atbildētāju. Atbildētāja nebija prasījusi un nebija arī saņēmusi piedāvājumu par kravu pārvadājumu no prasītājas par prasības pieteikumā minētajiem pārvadājumiem.

[5.2] Tiesa kļūdaini konstatēja, ka prasītāja būtu organizējusi atbildētājas kravas pārvadājumus. Kaut arī prasītāja iesniedza maksājumu dokumentus par maksājumu veikšanu starptautiskās preču-transporta pavadzīmēs norādītajiem pārvadātajiem, tomēr šis fakts nevar būt par pierādījumu tam, ka atbildētāja deva uzdevumu organizēt starptautiskus kravu pārvadājumus. Prasījuma tiesības par pārvadājuma veikšanu pret atbildētāju katrā starptautiskā preču-transporta pavadzīmē norādītajam pārvadātajam. Prasītājas izrakstītajos rēķinos atbildētājai summas nesakrīt ar CMR rēķinos norādītajām summām.

[5.3] Starp pusēm netika apspriesta galīgā maksa un tās samaksas noteikumi, tāpēc nebija panākta vienošanās par uzdevuma došanu prasītājai organizēt starptautiskus kravu pārvadājumus. Prasītājas izrakstītajos rēķinos summas par it kā sniegtajiem pakalpojumiem ir tikai un vienīgi prasītājas norādītās summas, kas netika apspriestas ar atbildētāju, un kurus atbildētāja nav akceptējusi. Maksa par pasūtījuma izpildi ir darījuma būtiskā sastāvdaļa bez kuras līgumu nevar uzskatīt par galīgi noslēgtu, tāpēc prasītāja izrakstītie rēķini atbildētājai nav saistoši un neuzliek pienākumu tos apmaksāt.

[6] Prasītāja iesniegusi paskaidrojumus, norādot šādus argumentus.

Atbildētājas pieprasījumi vienmēr tika saņemti un apstiprināti, kā arī cenas saskaņotas telefoniski, īsziņu vai elektroniskās sarakstes platformās.

Faktiski ekspeditors darbojas kā starpnieks un pārvadājuma organizators, atbilstoši Komerclikuma 431. panta 1. daļas 2. punktam, tiešajām pārvadājuma izmaksām pievienojot savu ekspeditora (jeb starpnieka) komisiju un, tādējādi, ekspeditora pārvadājuma pasūtītājam izrakstītais rēķins vienmēr ir lielāks kā tālāk faktiskajiem pārvadājuma veicējiem samaksātā atlīdzība.

[7] Pamatojoties uz Covid-19 infekcijas un izplatības pārvaldības likuma 10. pantu, 2023. gada 22. septembrī lietas dalībniekiem nosūtīti tiesas paziņojumi par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā 2024. gada 21. februārī.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi lietas materiālus un apelācijas sūdzības argumentus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[9] Civilprocesa likuma 432. panta piektā daļa nosaka, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193. panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt. Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma argumentācijai par to, ka ar lietas materiāliem apstiprinās starp pusēm pastāvošās tiesiskās attiecības starptautisko kravu pārvadājumu jomā, kas atbildētājai rada pienākumu norēķināties ar prasītāju par darījumu izpildi.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās. Atbilstoši Civilprocesa likuma 430. panta trešajai daļai fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

[11] Starptautiskās preču-transporta pavadzīmes CMR Nr.LV-02-FR, Nr.LV-01-FR; Nr.LV-03-FR; Nr.LV-10-GB; Nr.LV-05-NR; Nr.LV-05-FR; Nr.LV-06-NR; Nr.LV-07-NR; Nr.LV-08-NR; Nr.LV-07-FR apstiprina preču piegādi saskaņā ar Ženēvas 1956. gada 19. maija Konvenciju par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR), kā 1. panta 1. punktā noteikts, ka šī Konvencija tiek piemērota katram līgumam par kravu pārvadājumiem ar autotransportu par atlīdzību, kad līgumā norādītās kravas nosūtīšanas un saņemšanas vietas atrodas divās dažādās valstīs, no kurām vismaz viena ir līgumslēdzēja valsts neatkarīgi no līgumslēdzējas puses dzīvesvietas un nacionalitātes. Tādējādi atbilstoši Konvencijas par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) 1. panta 1. punktam iepriekšminēto pārvadājumu darījumiem ir piemērojama šī konvencija.

[11.1] Nepamatots ir atbildētājas apelācijas sūdzības iebildums tam, ka starp pusēm nekāds līgums saskaņā ar prasības pieteikumā norādītajiem kravu pārvadājumiem nav noslēgts.

Saskaņā ar Ženēvas Konvencijas 4. pantu pārvadājuma līgums tiek apstiprināts, sastādot pavadzīmi. Pavadzīmes trūkums, nepareizs izpildījums vai zaudējums neietekmē pārvadājuma līguma pastāvēšanu vai derīgumu, tas paliek pakļauts šīs Konvencijas noteikumiem. No minētā izriet, ka atsevišķa pārvadājuma līguma nenoslēgšana nav nepieciešama, jo pavadzīme apstiprina pārvadājumu.

Saskaņā ar Ženēvas Konvencijas 9. panta 1. punktu pavadzīme ir pirmais pierādījums pārvadājuma līguma noslēgšanai, līguma nosacījumiem un tam, ka pārvadātājs ir saņēmis kravu.

Senāts norādījis, ka starptautiskā pārvadājuma līguma noslēgšanu un līdz ar to arī no tā izrietošo tiesisko attiecību pastāvēšanu var pierādīt, iesniedzot pārvadājuma līgumu kopā ar pavadzīmi, taču atbilstoši CMR Konvencijas 9. pantam pavadzīme, kas iesniegta, pierādot līgumiskās attiecības starp prasītāju un atbildētāju, ir pirmais pierādījums pārvadājuma līguma noslēgšanai, līguma nosacījumiem un tam, ka pārvadātājs saņēmis kravu (sk. *Senāta 2016. gada 5. jūlija sprieduma lietā Nr. SKC-213/2016 (C33327311) 8.2.1. punktu*).

Lietā nav tādu pierādījumu, kas būtu pretējs prasītājas argumentiem, ka prece ir nogādāta un pieņemta bez iebildumiem, ko pierāda attiecīgi sastādītās pavadzīmes.

[11.2] Lai gan atbildētāja iebildusi, norādot, ka nav lūgusi prasītājai organizēt kravas auto pārvadājumus, lietā iesniegti pretēji pierādījumi. To, ka prasītāja organizējusi atbildētājas kravas auto pārvadājumu no iekraušanas vietas līdz galamērķim, piesaistot vairākus apakšuzņēmējus (UAB Riedis, UAB Neldis, SIA "AM Una", SIA "ARAK TRANS", SIA "ĒMAS", SIA "DELTA AUTO", SIA "KONVOJS", UAB Tranita), kas veica šo piegādi, apstiprina CMR pavadzīmēs norādītais un 2020. gada 13. oktobra rēķins Nr.200721, 2020. gada 16. oktobra rēķins Nr. 200732, 2020. gada 19. oktobra rēķins Nr. 200733, 2020. gada 29. oktobra rēķins Nr. 200767, 2020. gada 25. novembra rēķins Nr. 200850, 2020. gada 25. novembra rēķins Nr. 200851, 2020. gada 25. novembra rēķins Nr. 200852, 2020. gada 25. novembra rēķins Nr. 200853, 2020. gada 4. decembra rēķins Nr. 200884, 2020. gada 11. decembra rēķins Nr. 200905 (*lietas 115.-129., 142.-143., 145.-146, 148-149. lapa*).

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka lai gan CMR pavadzīmēs nav norādīta prasītāja kā kravu pārvadājuma organizatore, minēto pierāda iesniegto rēķinu un apmaksu apliecinošie dokumenti, no kuriem izriet, ka CMR pavadzīmēs pārvadātājs ir apakšuzņēmums, kurš pēc tam izrakstījis rēķinus par minēto pārvadājumu tieši prasītājai un prasītāja to apmaksājusi (*lietas 130.-139. lapa*), kas apstiprina prasītājas kā organizatores darbības starptautisko kravu pārvadājumos, kuru nosūtītājs ir atbildētāja.

Turklāt šāda veida darījumi tika veikti arī agrāk, proti, darījumi par starptautisko kravu pārvadājumiem saskaņā ar starptautiskās preču-transporta pavadzīmēm CMR, kurās kā nosūtītāja norādīta atbildētāja, bet pārvadātājs norādīts prasītājas piesaistītais apakšuzņēmums, par ko prasītāja ir izrakstījis atbildētājai rēķinus un atbildētāja tos ir apmaksājusi, neceļot iebildumus par to, ka starp prasītāju un atbildētāju nebūtu bijis noslēgts rakstisks līgums par kravas pārvadājumu. Minēto apstiprina CMR pavadzīme LV-02NR-NOREFJELL (*lietas 99. lapa*), kas pierāda, ka atbildētāja nosūtījusi kravu NOREFJELL EDGE AS, pārvadātājs SIA "VIKSNA AUTO", prasītāja 2020. gada 5. oktobrī izrakstījusi rēķinu Nr. 200703 atbildētājai (*lietas 96.-97. lapa*), un atbildētāja minēto rēķinu apmaksājusi, ko apstiprina konta izdruka (*lietas 94. lapa*) maksājuma uzdevumā norādīts rēķins Nr. 200703.

Novērtējot minētos pierādījumus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka starp pusēm pastāv ieraksta prakse kravu pārvadājumos un tiesai nav pamata

apšaubīt transporta pakalpojumu sniegšanu atbildētājai, kravas piegādi, pušu vienošanos par sniegtā pakalpojuma maksas apmēru, samaksas veikšanas kārtību un termiņiem.

[11.3] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzībā norādītie argumenti faktiski satur tikai formālus iebildumus pret prasību, kas balstīti uz lietas apstākļu teorētisku apspriešanu, tādējādi cenšoties apiet būtisku faktu analīzi, proti, to, ka prasītāja kā loģistikas pakalpojumu sniedzēja ir noorganizējusi šo pasūtījumu izpildi, kā norēķinājusies ar šo pasūtījumu tiešo izpildītāju.

Apelācijas sūdzības arguments, ka prasītājas izrakstītie rēķini ir par lielāku summu, nekā faktiskā pārvadājuma veicēja noradītā summa, vērtējami kritiski un nevar būt par pamatu prasības noraidīšanai. Civillietu tiesas kolēģija atzīst par pamatotu prasītājas paskaidrojumu, ka faktiski ekspeditors darbojas kā starpnieks un pārvadājuma organizators, atbilstoši Komerclikuma 431. panta 1. daļas 2. punktam, tiešajām pārvadājuma izmaksām pievienojot savu ekspeditora (jeb starpnieka) komisiju un, tādējādi, ekspeditora pārvadājuma pasūtītājam izrakstītais rēķins vienmēr ir lielāks kā tālāk faktiskajiem pārvadājuma veicējiem samaksātā atlīdzība.

[11.4] No lietas iesniegtajiem pierādījumiem izriet, ka prasītāja izrakstīja atbildētājai desmit rēķinus par transporta pakalpojumu sniegšanu par kopējo summu 26 468,50 *euro*.

Ar 2021. gada 8. septembra paziņojumu par parāda apmaksu (*lietas 41-42. lapa*), 2022. gada 20. janvāra kreditora brīdinājumu (*lietas 47.48. lapa*) un nosūtīšanas apstiprinājumiem (*lietas 43., 49. lapa*) pierādīts, ka prasītāja nosūtījusi atgādinājumu par parāda 26 468,50 *euro* un brīdinājumu, ja saistības netiks izpildītas.

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus par minēto rēķinu apmaksu, tāpēc secināms, ka atbildētāja nav izpildījusi savas saistības pret prasītāju.

[12] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka konkrētajā gadījumā ir piemērojami Konvencijas par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) noteikumi, tomēr attiecībā uz samaksas jautājumiem ir piemērojami Autopārvadājumu likuma un Civillikuma noteikumi, jo minētā konvencija neregulē jautājumus par samaksas veikšanu par līgumā noteiktajā kārtībā veikto pārvadājumu.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti spriedumā ir atsaukusies uz atbilstošām Autopārvadājuma likuma normām, kā arī piemērojusi Civillikuma 1587. un 2223. pantu nosacījumus, atzīstot, ka atbildētājai ir pienākums norēķināties (veikt samaksu) ar prasītāju saistībā ar atbildētājas pasūtījumu izpildi, jo lietā nodibināts, ka krava ir piegādāta atbildētāja norādītajā izkraušanas vietā, krava nav tikusi bojāta vai nozaudēta, ko atbildētāja neapstrīd, tādējādi līgums ir ticis izpildīts un atbildētājai ir iestājies pienākums maksāt par prasītājas sniegto pakalpojumu. No atbildētājas prasītājas labā ir piedzenams parāds par neapmaksātajiem rēķiniem 26 468,50 *euro*.

[13] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka, piedzenot pamatparādu, prasītājai ir tiesības saņemt no atbildētājas arī likumiskos procentus par maksājumu kavējumu, kā to pamatoti, atsaucoties uz Civillikuma 1753., 1756., 1759. un 1765. panta nosacījumiem, ir atzinusi pirmās instances tiesa, atbilstoši matemātiskam aprēķinam par laiku no 2021. gada 8. janvāra līdz 2022. gada 6. oktobrim, piedzenot likumiskos procentus 6143,76 *euro*.

[14] Pretēji apelācijas sūdzībā apgalvotajam Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa objektīvi ir novērtējusi visus lietā esošos pierādījumus un izdarījusi lietas apstākļiem un likuma normām atbilstošus secinājumus, bet apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nedod pamatu taisīt pretēju spriedumu.

[15] Ņemot vērā lietā radušos tiesāšanās izdevumus, Civillietu tiesas kolēģijai jāizvērtē jautājums par šo izdevumu piedziņu.

[15.1] Civilprocesa likuma 41. pants imperatīvi noteic tiesas pienākumu spriest par pušu samaksāto tiesas izdevumu atlīdzināšanu.

Prasītāja, iesniedzot prasības pieteikumu, samaksājusi valsts nodevu 1266,50 *euro* (*lietas 14. lapa*), kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu piedzenami no atbildētājas par labu prasītājai.

[15.2] No uzziņas (par lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem) (*lietas 2. lapa*) redzams, ka lietā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 13 *euro*. Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka minētie izdevumi saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu un 39. panta pirmās daļas 5. punktu, piedzenami no atbildētājas valsts ienākumos.

[16] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. pantu, prasītājai nosakāmas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no piedzītās kopsummas par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763. pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[17] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, tiesa noteic, ka spriedums izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432., 433., 434. panta, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību SIA "GRATA ECO HOUSE", reģistrācijas Nr. 40003524753, par labu SIA "KL Shipping", reģistrācijas Nr. 40003566314, pamatparādu 26 468,50 *euro* (divdesmit seši tūkstoši četri simti sešdesmit astoņi *euro* un 50 centi), likumiskos nokavējuma procentus 6143,76 *euro* (seši tūkstoši simtu četrdesmit trīs *euro* un 76 centi) par laika periodu no 2021. gada 8. janvāra līdz 2022. gada 6. oktobrim, valsts nodevu 1266,50 *euro* (viens tūkstotis divi simti sešdesmit seši *euro* un 50 centi), kopā 33 878,76 *euro* (trīsdesmit trīs tūkstoši astoņi simti septiņdesmit astoņu *euro* un 76 centi).

Parāda samaksa veicama AS "Luminor Bank" norēķinu kontā Nr. LV43RIKO0002010095217.

Noteikt SIA "KL Shipping", reģistrācijas Nr. 40003566314, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "GRATA ECO HOUSE", reģistrācijas Nr. 40003524753, likumiskos 6 % gadā no piedzītās summas, kas nav samaksāta sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "GRATA ECO HOUSE", reģistrācijas Nr. 40003524753, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 13 *euro* (trīspadsmit *euro*), kas iemaksājami: saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316; konta Nr. LV51TREL2190458019000; saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķī norādot 21499, kā arī datus personas vai lietas identificēšanai.

Dokuments, kas apstiprina tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos, iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas kancelejā.

Noteikt, ka spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Senāta Civillietu departamentam 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā un iemaksājot drošības naudu 300 *euro* Latvijas Republikas Augstākās tiesas, reģistrācijas

Nr.90000068892, Valsts kases kontā Nr.LV83 TREL 8280 0100 0000 0.

Tiesnese Ligita Gavare

Tiesnese Ilze Celmiņa

Tiesnese Inese Strelča